

ჩვენი საზოგადო მოღვაწენი, რომელთაგანაც ჩვენი გლეხის უკიდურესი სტრუქტურული საზოგადო მოღვაწეობა უნდა იყოს, სწორედ რომ ვიდრე ბოლომდე არიან ამნარჩუნდამარჯობის გარეშე გაუწიონ სერიოზულად.

სოფ. მეტეხისათვის და სოფ. ბიანთ-თარისათვის კი ისეთი არსებობა მნიშვნელობა ჰქონდა „აშურისაღი“ მელს, რომ უამრავი „აშურ“ დღესაც გასტუმრებენ ამ სოფლის მეფედნი, რადგან სახანა-სათვის და სამოვარაზის დაღუპული მეფეებზედგანა, როგორც ამას სახ. გაზეთის კორესპონდენტი წერდა. მანათივეისათვის კი ეს მელი აუცილებელ საკირობებს არ წარმოადგენდა.

ჩვენ საზოგადოებაში სამღერავე გარემო და ახლაც გაიშის იმ მეფეებზედგანა, რომელნიც უცხო ტომის ხალხი მიიღეს თავთან მამულის სულ და ფასადი კი იმ დროს, როდესაც თავისი მეზობლებს, ეგვიპტე, მათ თვალსაშინი სიციფროვებს გამო სული ამოეს. მშენებლობა, ამ საყვედურის უსაფრთხოების ჩვენ ვერ დავინებებთ, მაგრამ კი უნდა ვსაუბრობო, რომ სასაცილო ნაგებობა იქნას აღმართი, რომლისთვისაც დროს და ფულისა არა უნდა მოხდეს, სხვადასხვა წინაგობიერი მოვლებანი დავიწყებო და ამ უკანასკნელის სინდისიერად აღსრულებად მოვსახოთ. იგივე ითქმის თვით „აშურისა“ გაყიდვის შესახებ და მის დღევანდელად, ხოლო თუ ამით მათ მიუძღვით წინაგობიერადანაშაული გლოვა და სამშობლოს წინაშე, ანა ნავალ დანაშაული, ამ ძვირფას მამულის გლეხების ხელდანი გამოცლია, მიუძღვდა ბარათევი იმ პირთ, რომელნიც ჩვენი საზოგადო მოღვაწეობას ჩამოვლიდნენ. პირნი ბრძანდებიან თავადნი ნ. თუმანიშვილი და სოფ. ჩილოყაშვილი, რომელთაც მთავარი როლი ითამაშეს მამულის გაყიდვის საქმეში.

მუშაობა. ის მტკიცება, რომ ნიკ-
მანიშვილს არავითარმა მონაწილემ
მეუღლე ამ საქმეში, როგორც სო-
წოლთაყვანილი პარანების გაზრდის სა-
შუალებით, მეტად საყვედო ადამიკ-
მან ვერ გაჟანტა ეს ეკეი. ხოლო რ-
შეცება თვით თ. ს. ჩოლოყაშვილის
თავის პირითვე აღიარებს თავის მონაწი-
ლეობას ამ მამულის გაყიდვის საქმეში
დილა! სწორედ ამ პირი მიუძღვ-

სტუმრებს თანდათან უკმაყოფილება ეტეებოდა. — მაკა დაფუფუტებს ვაშლს ამახადებს.

— ეჰ, ჩემო სიძე, კი იყო მამაჩენი სემილიაროში გამგებზარდე მარა რას იზარა გამაზრდა ამ დალოცვილი მიწის მანძილზე. ჩვენს ვერ მასტავლიდა რუსულად, მე რას ვნახავდი არ ვარ შენი იცი... ამ ჩვენს ბატონ სტუმრებმაც ქე იციენ ჩვენს დედა.. მოდი ისე ვიუფსაიცილო რავარა მანძილის მუსსაიფებდა მამაჩენს.. გახედა მამაჩენს ძალაძე.. წაშალა.

— მობრძანდით მობრძანდით, ვასშა მოგივზადადს გონიარ და ერთი ჩვენსებურად დევილოკით.

სტუმრმა უსიამოვნოთ შეხედდეს ერთ მანეთს, თევოს შერცხვა სტუმრების წინ შევაგეთა მამის დანაშაული...

— რა სურათი მამა! შენს დროს არ იყო სტავლა განათლება, სამაგერო ჩვენ ნიკოს წავიყვანთ: საქმეზე დავაყენებ ისტავლის და ისე მოვიგო..

— ჰო, ჰო... რა თქმა უნდა, ახლაც ვაშაჩენებზე სტრეოლონიკობას კი ბეწვლაა— ჩინათვლიდა სიძემ ცოლის ძმა.

— ნაში ნაჩალიკე ხაროში ჩალაფე, ღონე ლუბიტ მენე...

— კი, კი ახა და შენი ქირიმე მომეხმარე რაცხას...

— მე არას არ წავალ, ბაბასთან უნდა ვიმუშაო... მერე საქარაში უნდა წავიდე... მტკიცეთ სიქვა ნიკომ და შენი დედა კაობენი.

— ა, უჯუროს კაცმა, დეიჯინებს რაცხას ისსულელეს, ერთი გამოჩენიერტეხულ ჟიროტელი გვყავს ბატონები და თლახა ამოხასტულია ბაღენი... სამასმასმას ინდათო, კი თონხა უნდა ისტავლო, ვენახების და ბაღების კეთებაო... თუკუმა ავისსენებ, დაწვევლის ღმერთმა მისი გამოსულელეული თავი.

— ვინაა დედა გამოსულელეული ვანე?

— იგი ჰო, იგი, იმან გამოვასულელეს ჩვენ ჩიქნე აქენი მიწა მამაწინეიო...

— სე, დედაკა, რა დროს ჩხუბიარა ბაბო სტუმრებს ცვეთ პატივი და საქმეზე მერე ვიფიქროთ, იამაშლა მხა ფარნაშაძე. —

ქართული თეატრი
გალერეა № 795.
GALA-ფარმოდგენა
ხუთშაბათს 7 ნოემბერს 1913 წ.
ქართულ დრამატულ საზოგადოების დახმარებით
დრამატული საზოგადოების ფონდის გასაძლიერებლად
ქ-ნ ნინო ჩხეიძის და ვლ. ალექსი-მესხიშვილის მონაწილეობით
წარმოდგენილი იქნება:

I
ინსტიტუტი
დრამა 3 მოქმ. ანრი კინსტემეკისა, თარგმ. ვლ. ალექსი-მესხიშვილისა.
რეჟ. ვლ. ალექსი-მესხიშვილი.

II
სანელო
დრ. ორ მოქმ. პაუტკინისა, თარგმ. შ. ლადანიასა.
რეჟ. მ. ქორელი.

III
უნივერსალი
პირველი მოქმედება ვ. შალიკაშვილისა.
რეჟ. რ. შალიკაშვილი.
მონაწილეობას მიიღებს მთელი დასი.
ადგილების ფასი ჩვეულებრივია.

დასაწყისი სწორედ საღამოს 8 საათზე.
ანონსი. მზადდება წარმოსადგენად: ნაგავი, სინათლე. შემდეგი ბენეფისი
ტ. აბაშიძისა. 14 ნოემბერს წარმოდგ. იქნება „ვინ ჰყოლია“ გრიბოედისა.

ბის წყაროს წარმოდგენა და მთელი
პასუხისმგებლობა ამ საქმეში მათე უნ-
და დავაისროთ. ზემოხსენებულმა პირებ-
მა კარგად იცოდნენ ბარანაიანთ კარე-
ლების და მეტეხელების ადგილ-ვიწრო-
ობის ამბავი და, როგორც საზოგადო-
მოღვაწენი, ზნეობრივად ვალდებული
იყვნენ ყოველი ღონე ეხმარათ და ეს
მაშული ზემოხსენებულ სოფლებისათვის
დაეწარჩუნებინათ, რომ დატრიალებული-
ყვენ გლეხობაში და გულწრფელი ხელ-
მძღვანელობა გაეწიათ მათთვის, დღეს
ეს მაშული სხვას აღარ ჩაუვარდებოდა
ხელში და ისედაც გაეცალ-ტყავებულნი
გლეხობა ხახა შშრალი არ ღარებოდა.
აქ შეუძლებელი არა იყო რა, რადგან
თვით გლეხები სულით და გულით მონ-
ადმონი იყვნენ, რომ მამული ხელიდან
არ გამოსცდებოდა, მაგრამ სხვადასხვა
გზებისა და მიწის გამო ეს საქმე ვერ
განხორციელდა. და აი ამ დროს იყო
სწორად საჭირო ისეთი გულწრფელი
და ტეშმარტივი ხელმძღვანელი ან მრჩე-
ველი აღმოსწრფელი, რომელიც მათ
ტყვედ შეეცადებოდა და შესაყდვი-
ნება და მშუღს. მაშინ მიზანიც მიღწეუ-
ლი იქნებოდა.
მაგრამ ვის უნდა მოჰქონო ჩვენში
ასეთი ვალის მოღა?!

არ. სიჩხელი.
როგორ კითხულობდნენ უწინ „ვე-
ფის ტყაოსანს“?
(ლექცია კ. ი. დოდაშვილისა).
10 ნოემბერს, კვირას, პირველ საათ-
ზე, ბანი კ. ი. დოდაშვილი წაიკით-
ხეს ზუგდიდში მისი სახლი-
ს ლეკეთის მასზე, თუ როგორა კითხუ-
ლობდნენ უკვედ შოთა რუსთაველის
„ვეფხისტყაოსანს“ უწინდელ დროს.
ლექცია შესდგება ორის „განყოფილები-
საგანს“.

განყოფილება პირველი: სიმღერა-
გალობა, მუსიკა და ცეკვა ძველ საქარ-
თეთრობაში. სიმღერა-გალობა მღვდლიური
და რეჩიტატიული. კერპთ-თაყვანისმცემ-
ლობის ხანა. ცეკვა და მისი. მრავალგვარ-
ობა. პლასტიკა, მოგზაური მოზიარე-
ქსტიერები და მათი ყოფა ცხოვრება.
ზარი არის უსოვარ დროიდან შემო-
ღებული უკობილება ლექსისა. იგი ერთ-
ერთი სახე ტონურ ლექსურობისა. ქართუ-
ლი ლექსურობა. **განყოფილება მეორე:**
სახალხო პოეზია, სასულიერო მწერლო-
ბა, მოგზაური მუსიკური ძაგნაკორელი.
ფარსება საერო ხელოვნურ პოეზიისა
მეორეთმეტე საუკუნის დასაწყისში. და-
ვით აღმანერებლის ხანა. სახალხო მო-
თერები „შავივით, ბატონიშვილი დი-
ბეტი, თამარ-მეფის ხანა. ჩახრუხა, რუ-
თაველი და სხვები. ვინ იყო შოთა
რუსთაველი? რა გვარი წარმოდგენა უნ-
და ექონიოთ მასზედ? როგორა კითხუ-
ლობდნენ „ვეფხისტყაოსანს“ მეორე
ტე და მეტიმეტე საუკუნეებში?
ინელი უნდა ვიქონიოთ, რომ საყუ-
რადელი ლექსის გულის მოდგენით
მისიშენს ჩვენი ინტერვიგენია და სა-
ზოგადოთ ქართველი საზოგადოება.

ახალი ამბები.
თბილისში ამ დღეებში გარდაცვალე-
ულ სოლომონ გამაშვილს, სხვათა შო-
ბის, ქართულ საისტორიო და სამეურ-
ნო საზოგადოებებისათვის შეუწირავს
მას-სამასი მან.

კვეში დასრულდა სამარცხენო საქმე,
რომელიც დაწყებული იყო ებრაელ მენ-

უპილო ლაქი
ამ ლოგინზე შენ იყევი? ამ საწოლზე შენ გვიანა?
მე ნაოკი ტანს შეგებო, ეგ საბანი მერდს გვეფინა?
ამ ბალიშზე ალაოც ვეღდა სუბუტ ნაკესს მაგ შენ ლაქის.
შენ წახვედი მუხრანის ბინდზე, ნეტავ გული უხმობს აწ ვის?
კიდევ ვეძებ... კიდევ დამწვევს შენს ტანთ ნაკვთებს სარეცელზე...
აი, სარტულის შენის კვალი გარს რო გეტრეა წერწერ წელზე.
თვალზე საბანს გადვიფარებ, ძილი აღარ მეტარება.
ჩუ, ფეხის ხმა, ჩემს სარეცელს თითქმის ვილაოც ეტარება.
გულს არ უნდა; რად აღტყინდა, ნეტავ ბედი რას უქადის?
შენი სუნთქვა თუ იყნოსა, ყურის ბალიშზე რო ადის.
რა ექნა, რა ექნა, მწველი ფიქრი, ნეტავ, როგორ ავიშროო
სასთუმალი ცუდათ მაქვს სჯობს ბალიში გავისწორო.
ეგ, მე ღანდი რომ მიგონა, ირხვოდა თურმე ფარდა...
ყველას სძინავს ნეტარ ძილით, ყველას სძინავს აქ ჩემს გარდა.
მოდი ისევ ერთს ვიფიქრებ, მარტო ერთ ფიქრს მივეწოდები—
ფიქრი არის ბნელ ღამეში უძილობის წარმოშობი.
გომრის ღამე შავ საშოში შიშვლითა სწევს, შავით ღვივის,
მე მარტო ვარ ამ ბნელ ღამეს, სული სწორი არეინ მივის...
ჩუ, ვინ კენესის ჩემს მასლობლათ, ვილაოც ბოდავს, ვილაოც ჩივის.
ძაღლის ყვეფა შორით ისმის და მამალიც საღიდაო ჰყივის...
რა ექნა ღმერთო, ნეტავ როდის, ნეტავ როდის გათენდება—
გვერდს შევიცლო... ბალიშს აწვევ... ეგ, საბანი ტანს მეღებო...
სასთუმალი რათ დადაბლა? აქი, წელან გავსწორებ...
რა ექნა, ფიქრი ფიქრს თან მისდევს, ფიქრი ფიქრს ვერ დავაშორებ...
თვალს დავხუჯავ, სარეცელზე პირ უქუდა დავეშობი
ფიქრი არის ბნელ ღამეში უძილობის წარმოშობი.

თვალს დავხუჯავ არ ვიფიქრებ, არ ვიღარდებ არსფერზე
მეგრამ, ნეტავ, ის რა იყო, რო იღვდა თეთრად ქერზე?
როცა ფარდა გადაწვი, როცა ფარდა გადავცეცე.
ეგ, ეგ ღანდი იქნებოდა... სულთქმა უში ვასკეცე.
თვალს დავხუჯავ ესთქვი ისევ, კვლავ ლოგინზე დავეშობი
ფიქრი არის ბნელ ღამეში უძილობის წარმოშობი.

„ეგებ მასაც არ ეძინა ამ ლოგინზე მოსვენებით,
ეგებ ისიც ამ ჩემს ბალიშს, იხუტებდა გულში ვენებით,
ეგებ შენცა, ჩემო სული, ჩემს ლოგინზე შენც ეწამე,
ეგებ თეთრად გაათივს ფიქრით შავი ღამე.
ეგებ შენცა ჩემი ბაგის თბილი სუნთქვა—შენც მოგწყურდა,
როცა მთვარე ჩემს სარკელთან ღრუბელთ ზღვიდან გამოიკურდა?—
კელღებს ვეღდა, ჩისფერ კელღებს გამოწყურეთ ომის ფერად
ყველას სძინავს, მაგრამ, ნეტავ ვიტანებოდა მარტო მე რად?
სარეცელით წამოვიტყე, „ჩემო ტანჯვა აწ სდევნი“.
ფანჯრის ღვირე ატყაუნდა, ყელს საკინებ შევისენი.
მინის ფერ ცულ ახალ მთვარეს მკრთალი შუქი გარს ეფინა,
სახე ისე მიბნეოდა, თითქმის მასაც არ ეძინა.
თითქმის იგივე მქვანავ ფიქრით თეთრად ნავენტ თვის საწოლზე
მოუსვენრად ტრიალებდა... ოცნებობდა სულის ტოლზე.“

ტ. აბაშიძის პირელი.
*) ეს ლექსი დასტამბული იყო „იმერეთის“ № 182.

ლება, სანამ არ გამოირკვევა გ. სააკაძის
როლი ქართულ ისტორიაში.
საეკრეფლია, სწორედ, ჩვენი თავად-
აზნაურობის ამბავი... იმისთანა დიდე-
ბულ და გენიოსს ქართველს, რომლის
წყალობით კიდევ ვისენიებით, როგორც
შოთა რუსთაველია, არ უფებს ძეგლს
და იმისთანა ქართველის ძეგლის აგებო-
სათვის კი ზრუნავს, რომლის შესახებ
ქართველ მეისტორიეთა შორის დიდი
უთანხმოება სუფევს. ზოგი მოღალატეთა
სიბოროს, ზოგი კი დიდებულ მამული-
შვილად.

„შოთა რუსთაველის“ საზოგადოების
წესდების ამ მოკლე ხანში დაამტკიცე-
ბენ.

კავკასიის რკინის გზის მსგავსად ამიერ-
კავკასიის გზაზედ იქნება მოწყობილი
ამ მოკლე ხანში მოძრაიი სამეურნეო
გამოყენება. საგანგებო მატარებელი მოე-
წყობა. ასეთი გამოყენებები იმართება მუ-
დელ ამერიკაში.

**ჩვენი სახელისნო გაძევება და
მისინი საქმეები.**
“40 წელიწადზე მეტია, რაც თბილის-
ში არსებობს სახელისნო გაძევება, „უბა-
რავა“, თავისი სამქრო წეს-წყობილებით.
ამ ხნის განმავლობაში ბევრი საგულის-
ხმო ამბავი მომხდარა ხელოსანთა ბანა-
კში, მაგრამ მისი გაძევებაში დამოუკ-
ვეწებებელი არავინ ყოფილა და ადვი-
ლი შესაძლებელი არც შემდეგში გამო-
ჩნდეს! დღეს... შეიძლება „არც შემდეგ-
ში“ გამოჩნდეს“-მეთქი, და ეს მოხდეს
იმიტომ კი არა, რომ ჩვენ არა გვყავდეს
კაცი, საქმო მცოდნის მქონე, რომელ-
საც შეეძლოს სხვათა შორის, ჩვენ,—
ხელოსნებსაც ყური გვიგდოს, არამედ
იმიტომ, რომ ჩვენს „საზოგადო მოღვა-
წევებს“, „მწერლებს“ და გაზეთებს ჩვენ-
თვის არა სცადიანთ.

ჩვენში არსებული ყურნალ-გაზეთები,
დღესან თვისი განჩინა, ან
უნდა თავს იცადნენ მოძმეთა მოსყვის-
გან, ან და თვით უნდა მიქნოდნენ იე-
რით თანამგზავნად და ამ „საისტორიო“
ბრძოლით დასაწყისი თვისი სიკუ-
ხლე!.. იმას აღარ დავებენ, რომ მკით-
ხველი საზოგადოება თავ-მოთვრებული
ჩვენ მიერ ყურნალ-გაზეთებს შორის
ატიხილ დავის შესახებ წერილების კით-

შეიტესობას არა აქვს შესაფერის განვი-
თარება...
ახლა მათი პატრონობა უფრო გონე-
ბა განსწილ კაცის ხელში და იმედია,
რომ იგი ხელოსნების საქმეს კარგად მო-
აწყობს. ახლანდელმა თვამ ამას წინად
დაბეჭდა მოწოდება, რომელშიაც უხს-
ნის თბილისში მცხოვრებ ხელოსნებს,
რამდენად ჩამოკვეთილებული არიან ისინი
სხვა ქუთუბურულ ქალაქების ხელოსნე-
ბზე და რა დიდ მტრურობას უწევს
მათი კარგი ნაწარმოები თბილისელ ხე-
ლოსნებს. საჭიროდ რაცს ფარსელოვი
მოაწყო ხელოსნებისათვის საღამოს კუ-
რსად მტრე ხარჯის გაღებით და შევი-
რდებისათვის საკერძო სკოლები. ვუსუ-
რებთ ბატ. ფარსელოვს გამარჯვებას ამ
ფიქრად სსარგებლო საქმეში!.. ამასთანა-
ვად ბ. ფარსელოვს განზრახვა აქვს იყილოს
სახლი ხელოსნებისათვის, რომლისათვი-
საც გაუჭრილია თვითველ ოსტატზე
ათი შაური სახლის ფონდისთვის. ესეც
მეტად სიმამრტუბო საქმეა და ეუსსურე-
ბთ, რომ სისრულეში მოეყვანოს.

დასასრულ უნდა აღვნიშნოთ ის გა-
რემოება, რომ რადგან ყოფილი თავები
ვერ მოიტყნენ ისე, როგორც „შეგვერე-
ბოდა მათ თანამდებობას, ხალხის გო-
ნების სინდელით ისარგებლეს დი ათსები
შეწარჩუნეს საწყალი ხალხის ნაოფლო-
რი, ამისათვის უმეტეს ნაწილი ხელო-
ნების წინააღმდეგობას სახლის ფონდის
ფულის გადახდაში და ეგვის თვლით
უყურებს ამ ფულების შეკრებას, მაგრამ
მე მამს, რომ ეგვი ეგვთ დარჩება, გა-
ნზრახვა კი თავის დანიშნულებას მია-
ღწევს.

თუმცა ეს ასეა, მაგრამ ფიქრობთ
უროგო არ იქნებოდა, ბ. ფარსელოვს
მზრივ, რომ ყოველივე ანგარიში გამე-
რობისა წლის დასასრულს გამოეკვე-
ნებინა ერთ-ერთ თბილისის გაზეთ-
ში, ფიქრობთ რომ ამით დარწმუნ-
დება ყველა მოექვე ხელოსანი თავის
სიმართლეში და თქმა არ უნდა, რომ
თავის თავსაც საშუალებას მისცემდა გა-
ნგებოდა ხელოსნებისათვის სასარგებლო
საქმე.

ნაშრომან მტრეკილაძე.
ჩვენი მზრით დიდის სიხარულით ვე-
გებებთ ასეთ ნაშრომს ხელოსანთა გამე-
რობისა და მზად ვართ, რითაც შეგ-
ვეძლება ხელი შევეწყუთ.

რედ.
წერა-კითხვის საზოგადოების კავ-
კასის განყოფილების წევრთა სა-
ზოგადო კრება.

ორი წელიწადია, რაც კავკასიის გან-
ყოფილების წევრთა წლიური კრება არ
მოძმდარი. მეორე წელიწადი გამგეობის
წევრებს წვდა გაუფლდათ და საჭირო იყო
ახალი წევრების არჩევა, თავმჯდომარეც
საზგერ გამოიყვალა ამ ხნის განმავლო-
ბაში: ჯერ ბ. კახიძე იყო, შემდეგ ი.
შვილიძე, მესამედ ისევ ბ. კახიძე. საზო-
გადო კრების მოწვევაზე არავინ ჰმუ-
როდა. ბოლო დროს ძალიან გაჭირდა
საქმე: სკოლის საქმე აიწეწ-დაიწეწა,
მოზაფეთა რიცხვი განახევრდა, ყოველ
მზრედ რტკენივა ისმობდა. ნივთიერი
მდგომარეობა ხომ სატირელ მდგომარეო-
ბაში ჩავრდა.

გამგეობის წევრთა რიცხვი 30-დან
4-მდე შემცირდა. იძულებული გახ-
დნენ მოეწვიათ საზოგადო კრება. 20
ოქტომბერს ძლიერ შესდგა კრება, კინა-
ღამ ესეც არ ჩაიშალა, რადგანაც, თუმ-
ცა ხალხი ბევრი დაესწრო, მაგრამ მიმ-
დინარე წლის საწევრო ფული დამსწრე-
თვან ბევრს არ ჰქონდა გადახდილი. კი-
ნონიერი ოცივე არ შევიტარა წევრები-
სა, ამისათვის კრება არ შესდგებოდა, გა-
მოაცხადა თავმჯდომარე.

შეიქმნა ამის შესახებ კამათი.
„ვის ბალოა, რომ საწევრო ფული
არც შეკრიბეთო“—ამოხდნენ ერთნი.
რადგანაც განსახილველი ორი წლის
ანგარიში 1911—1912 წ. ამისათვის ეს
კრება ერთი წლისა კი არ არის, არამედ
ორი წლისა, მაშასადამე იქიაც 1911
წელს აქვს ფული შემოტანილი დამს-
წრეთვან, იმითაც უნდა ხმა მივეცო-
თავმჯდომარე ტ. კახიძე უყენებს წეს-
მიღდნად ამტკიცებს, რომ ეს უკანონოა
ბოლოს რამდენიმე წევრი მოგებატა კრე-
ბას, ვრთვედ რამდენიმე იქვე გადია-
ხადა მათზე დარჩენილი საწევრო ფული
და ამგვარი კრებაც გაიხსნა.

თავმჯდომარის წინააღმდეგობით ფეხზე
ფაშადმობი პატივი სცეს ი. გოგება-
შვილის, არ. ჯორჯაშვილის. აღმასამაშვილის
და ს. კულუნიკაშვილის ხსოვნას. მიღვანმა
ბ. გ. ბურჯანაძემ წაიკითხა ანგარიში
1911 და 1912 წლებისა.

მდ. გ. ნაიაძე განაცხადა, რომ სა-
ჭიროა ორი წლის ანგარიში დაუბრუნ-
დეს გამგეობას, იგი უნდა შეამოწმოს

ახალმა სარევიზო კომისიამ და შემდეგ
კრებას წარმოუდგინოს.

შ. ნუსტუშიძე მოუწოდა, რომ ანგარი-
ში „კარგად და წესიერად არის შემდგარი,
სწანს სარევიზო კომისიასაც შეუწოწმე-
ბია; დაუმტკიცებლობა სარევიზო კო-
მისიის წევრების უნდობლობას ნიშნავს,
ანგარიში უნდა დამტკიცებულ იქნასთ.

ამის შემდეგ კრებამ ანგარიში დაამ-
ტკიცა ხმის უმეტესობით 4 ხმის წინააღ-
მდეგ. მერე ბ. ბურჯანაძემ წაი-
კითხა სწავლა-აღზრდის ანგარიში 1911
—1912 და 1912—1913 წლებისა.

ანგარიშების განხილვაში კრება არ
შესულა. ბოლოს დაიწყო არჩენებიც.
დამსწრეთ ერთხმად დაასრულეს გამგეო-
ბის თავმჯდომარეთ ბ. რაქდენ გლახას-
ძე ღუმეძე, ბანკის გამგე.

დასდგეს ყუთები. ასახელდნენ კანდი-
დატებს. გამგეობის წევრნი: გ. მ. ბურ-
ღული, ი. მ. ჩიათავი, ზ. დ. მკედლი-
შვილი, ზ. ლ. კიკნაძე და ჭლ. გ. ნა-
თთე უარს აცხადებენ კანდიდატობაზე.
მათ ერთხმად სთხოვენ.

წევრებთ აირჩიეს: თავ. ი. მ. ლორ-
თიქვიანი, ი. გ. ღუმეძე, მ. სულუბოი,
ე. ლოლუა, ე. გ. შვილიძე, დ. სხირ-
ტლაძე, ი. ი. ფიცხელაური, მ. გ. ბურ-
ღული, დ. ცისკარაული, ა. მ. ჩიათავი,
და ვ. კიშაური, კანდიდატებათ: დ. ფა-
რსიშვილი, დ. ერკომიშვილი და გ.
სხირტლაძე; **სარევიზო კომისია** შე-
ქმ. მ. კლანდარაშვილი, მ. მეფური-
შვილი და ა. ნ. ჩხუბანიძე.

უესსურვით ახალ გამგეობას, ახალის
ენერგიით და საქმის სიყვარულით შრო-
მას შეუდგნენ და აიღადნონ ეს დიდე-
ბული საქმე, რომელიც ამ ორ წელი-
წელს ძალიან ჩამოკვეთიდა. იმედი გვაქვს
ესენი საქმეების მსუღლოლობა სწორმალურ
კლამატში ჩააყენენ.

მოკეთე.
საქართველოს ამბები.
მარტყოფის ავ-კარგი. წარსულ ენ-
კენისთვის პირველ რიცხვებში ადგილო-
ბრივ მუერნეთ გადასწყვეტეს გაეპართათ
ამ შემოღობაზედ ს. მარტყოფის და მის
ახლო მდებარე სოფლების მეფრეთა
თათბირი; ამ მიზნით აირჩიეს თათბირის
მოწყობი კომისია, რომელიც შესდგება
ხუთი პირისაგან. კომისიაც მუშაობას
შეუდგა და სურვილი ჰქონდა ეს საქმე
ამ შემოღობაზედ მოეწყო, მაგრამ, სა-
მწუხაროდ, ვერ მოხერხდა, რადგანაც
ქართულ სამეურნეო საზოგადოებას ეს
თავისუფლონი დრო არა ჰქონდა, რის-
გამოც თათბირის მოწვევა საზოგადოელ
გდაიღო. შეიძლება მოგვსენსწოდეთ,
ს. მარტყოფში არსებობს წიფთ საცავი-
სამკითხველო, მაგრამ ვინ ამ არსებობას,
ვინ ჩვენს უბედო ბედის წყრომას, რომ
ყველავეგნი ასეთი დაუღვევრით, ასეთი
უშოქმედონი ვართ. არ ვიცი, რაში გა-
მოიხატება ამ კულტურული დაწესებუ-
ლების არსებობა? წარმოიდგინეთ, გარ-
და ერთი თვეური მუერნისა, არც ერთ
თ პერიოდული გამოცემა სამკითხველოს
არ მოსდის. ნუ თუ ისეთ უზარმაზარ
სოფელში, როგორც მარტყოფია, ფეხი
ვერ უნდა მოიკიდოს რაიმე კეთილმა სა-
ქმე? ნუ თუ ასე უწყალოდ უნდა ღა-
ფადდეს სულს ამისთანა დიდი მნიშვნე-
ლობის დაწესებულება? არ ეტყვიებათ
ასეთი უშოქმედობა სამკითხველოს სვე-
ბედის გამგეთ, შეიძლება, ჩვენმა რედა-
ქციებმა მოიკლეს ყურადღება ამ სამწუ-
ხარო მოვლენას. ვიმედოვნებთ!..

24 ოქტომბერს მოვიდა სახალხო სკო-
ლების ინსპექტორ ბ. მარტიკი და და სა-
მისინი სკოლის რეგენია გუდაუვა;
მოსმინა გაკვეთილები და, როგორც
სწავლით, ისე სკოლის სხვა საქმეთა წე-
რობებით, გაყოფილი დარბაზ. მასწავლა
ბელთა სურათები, აწ არსებულ სანის-
ტრო სკოლასთან სახელოსნო განყოფი-
ლების გახსნის შესახებ, სიაშოვნებით შეე-
გება და აღუთქმა, რითაც კი შეძლება
დახმარება გვეუწვევ ამ ხრის საკითხ-
ლოდ დავიგვიგინებასთ. ამ ემად ს. მარ-
ტყოფში გადამდები ავადმყოფობა-ქუნ-
თოუშა მჭინვარებს და რამდენიმე ბავ-
შე კიდევ შეიწირა მსხვერპლად. საქი-
როა ყურადღება, დახმარება.

ტ. ზემოკონიელი.
დ. ზუგდიდი. ამ წერილში ბ. მკით-
ხველის ყურადღება მუერს მივაქციათ
თვარტალურ საქმის მდგომარეობას ჩვენს
დაბაში. ზუგდიდელეშ უკვე აქეთ მოწყო-
ბილი სცენს რამდენიმე დეკლაციით, კუ-
რისებიც მშენიერი, არის ადგილი, სადაც
თავისუფლად შეიძლება საცამ-დაბუ-
რება და გრიობის გაკეთება, მაგრამ უნდა
შვენიშნო რომ ისე გულ-ცივად არც ერთს
საქმეს არ ეკიდებიან, როგორც ამას მან,
როდესაც სათვარტო დარბაზის მეზობელ
ოთახებში თითქმის ყოველდღე გისმის
ბანქის, ბილიარდის მოთამაშეთა სმაუ-

1875